

Obliczenia równoległe i rozproszone w JAVIE

Michał Kozłowski

30 listopada 2003

Wątki w JAVIE

- **Reprezentacja wątków jako obiektów**
- Uruchamianie i zatrzymywanie wątków
- Realizacja wątków
- Ograniczenia
- Mechanizmy komunikacji i synchronizacji

Wątki jako obiekty

- Wątkiem w JAVIE może być:
- Obiekt klasy dziedziczącej po **Thread**
- Obiekt klasy implementującej **Runnable**

java.util. Runnable
+run():void

java.util.Thread
+run():void

Przykład

```
public class MyThread extends Thread {  
public SimpleThread(String str) { super(str); }  
public void run() {  
    for (int i = 0; i < 10; i++)  
    {  
        System.out.println(i);  
        try  
        {  
            sleep((long)(Math.random() * 1000));  
        }  
        catch (InterruptedException e) {} }  
    System.out.println("DONE! " );  
}  
}
```

```
public class MyThread2 implements Runnable {  
    private Thread t = null;  
  
    public void start()  
    {  
        if (t==null)  
        {  
            t = new Thread(this); t.start();  
        }  
    }  
  
    public void run() {  
        for (int i = 0; i < 10; i++) {  
            System.out.println(i);  
            try {  
                sleep((long)(Math.random() * 1000));  
            } catch (InterruptedException e) {}  
        }  
        System.out.println("DONE! ");  
    }  
}
```

Sterowanie wątkami

- Wątki uruchamiamy metodą `start()`
- Wątek kończy się wraz z końcem metody `run()`
- **Nie należy używać** `stop()`, `suspend()`, `resume()`

Priorytety

- JAVA oferuje 10 priorytetów dla wątków
- Ustalanie metodą `setPriority()`
- Warto używać tylko trzech:
 - `Thread.MIN_PRIORITY`
 - `Thread.MAX_PRIORITY`
 - `Thread.NORM_PRIORITY`

Realizacja wątków

Maszyna wirtualna korzysta z mechanizmów wątków udostępnianych przez System Operacyjny

- **Zalety**

- Dobra wydajność
- Jedyne sposoby na wykorzystanie wielu procesorów

- **Wady**

- Programista musi być przygotowany na różne scenariusze

Możliwe scenariusze

- Wątki mogą być wywłaszczane lub pracować na zasadzie współpracy
 - Trzeba synchronizować wątki (bo można zostać wywłaszczonym w dowolnym momencie)
 - Trzeba zadbać o to, żeby wątek czasami oddawał procesor (np. przy blokujących operacjach I/O czy explicite zrzekając się procesora – metoda `yield()`)
- Priorytety mogą nie działać

Synchronizacja wątków

- Wątki korzystają ze wspólnej przestrzeni adresowej – mogą widzieć i modyfikować te same obiekty
- JAVA udostępnia mechanizm synchronizacji podobny do monitorów

Obiekty jako monitory

- Każdy **obiekt** jest monitorem
- Słowo kluczowe **synchronized**

`synchronized` (obiekt)

```
{  
    // Synchronized Code  
}
```

- W danym momencie `Synchronized Code` wykonywać się może tylko w jednym wątku

Wzajemne wykluczanie

- Sekcje krytyczne najlepiej realizować synchronizując się na obiekcie reprezentującym klasę (mamy gwarancję, że jest tylko jeden)

```
synchronized (Mutex.getClass()  
{  
    //sekcja krytyczna  
}
```

Metody synchronizowane

- Słowo kluczowe **synchronized** można stosować też tak:

```
class A {  
    public method X() synchronized  
    { //anything }  
}
```

- Co jest równoważne

```
class A {  
    public method X()  
    { synchronized (this)  
    { //anything } }  
}
```

- Statyczne metody oznaczone **synchronized** synchronizują się na `this.getClass()`

wait() i notify()

- Wywołanie `wait()` na danym obiekcie powoduje wstrzymanie wątku dopóki nie zostanie wykonane `notify()` na tym samym obiekcie
- Wątek wywołujący `wait()` musi być właścicielem monitora na którym wykonujemy oczekiwanie (czyli być w bloku synchronizowanym na tym obiekcie). Metoda `wait()` zwalnia monitor, aby możliwe było wykonanie `notify()`

notify() i *notifyAll()*

- `notify()` budzi jeden, arbitralnie wybrany wątek
- `notifyAll()` budzi wszystkie wątki oczekujące na danym obiekcie

Obudzony wątek (wątki) rywalizuje z pozostałymi o blokadę monitora. **Nie** ma żadnej preferencji dla budzonych wątków

- Oznacza to, że konstrukcję postaci:

```
if (!warunek) wait(); {Tu warunek spełniony}
```

- Należy zastąpić przez:

```
while (!warunek) wait(); {Tu warunek spełniony}
```

Przykład 1 - semafor

```
public synchronized void P() throws
    InterruptedException
    {
        while( count <= 0 )
            this.wait();
            --count;
    }

public synchronized void V()
{
    int current_count = count;
    count++;
    if (current_count == 0) notifyAll();
}
```

Przykład 2 – czytelnicy i pisarze

```
public class RWLocks {  
  
    private int[] readersLock = new int[1];  
    private int[] writersLock = new int[1];  
    private int readers = 0;  
    private int waitingReaders = 0;  
    private int waitingWriters = 0;  
    private int writers = 0;
```


ReadLock()

```
public void readLock() throws InterruptedException{
    synchronized (this) {
        if (writers+waitingWriters==0) {
            readers++; return;
        }
        waitingReaders++;
    }
    synchronized (readersLock) {
        readersLock.wait();
    }
    synchronized (this) {
        readers++;
        waitingReaders--;
    }
}
```

ReadUnlock()

```
public void readUnlock() throws InterruptedException
{
    synchronized(this)
    {
        readers--;
        if (readers>0 || waitingWriters==0) return;
    }
    synchronized (writersLock) {
        writersLock.notify();
    }
}
```

WriteLock()

```
public void writeLock() throws InterruptedException
{
    synchronized(this)
    {
        if (readers+writers==0) {
            writers++;
            return;
        }
        waitingWriters++;
    }
    synchronized (writersLock)    {
        writersLock.wait();
    }
    synchronized(this)    {
        waitingWriters--;
        writers++;
    }
}
```

WriteUnlock()

```
public void writeUnlock() throws InterruptedException
{
    synchronized (this)
    {
        writers--;
    }
    synchronized (readersLock)
    {
        readersLock.notifyAll();
    }
}
```

Czy można inaczej?

- `wait()` i `notify()` wymagają aby być właścicielem monitora – stąd pozornie niepotrzebne sekcje **synchronized**
- Gdyby `wait()` mogło uwalniać inny lock niż obiektu na rzecz którego jest wywoływany – całość możnaby zapisać jako metody synchronizowane

Wątki a bytecode

RMI